

BAB V

KACINDEKAN, IMPLIKASI, JEUNG RÉKOMÉNDASI

5.1 Kacindekan

Tujuan tina ieu panalungtikan nyaéta ngadéskripsiun struktur carita jeung ajén étnopédagogik (moral kamanusaan) dina kumpulan carpon *Di antara Tilu Jaman* karya Aam Amilia pikeun bahan pangajaran aprésiasi sastra di SMA. Dina ieu panalungtikan aya tilu analisis nyaéta analisis struktur carita, analisis ajén étnopédagogik, jeung larapna pikeun bahan ajar aprésiasi sastra di SMA.

Analisis struktur carita diguar ngagunakeun tiori Stanton, nu ngabagi unsur-unsur dina karya satra jadi tilu, nyaéta jadi téma carita, fakta carita, jeung sarana sastra. Téma dina kumpulan carpon *Di antara Tilu Jaman* téh umumna sosial, pasualan-pasualan nu karandapan di masarakat. Galur dina ieu carpon téh béda-béda, galur disusun dumasar kana runtusan kajadian dina carita. Galur dina ieu kumpulan carpon téh nyaéta lima carpon nu ngagunakeun galur mérélé, jeung tilu carpon ngagunakeun galur mobok tengah. Palaku dina ieu carpon gé béda-béda, dina unggal carpon tangtuna aya nu jadi palaku utama salaku palaku nu mangaruhan kana carita, ogé aya nu jadi palaku tambahan nyaéta ukur panglengkep. Latar dina ieu kumpulan carpon kabagi jadi tilu nyaéta latar tempat, latar waktu, jeung latar sosial. Sanajan teu sakabéh judul loba kacaritakeun dina eusi carita nanging angger luyu jeung eusi caritana tur miboga tingkatan ma'nana sorangan. Puseur implengan dina ieu kumpulan carpon nyaéta lima carpon ngagunakeun palaku kahiji-utama nyaéta carpon "Kupat keur Lebaran", "Hujan Raat Kasorenakeun", "Di antara Tilu Jaman", "Langit téh Teuing ku Lénglang", hiji carpon ngagunakeun puseur implengan jalma katilu-teu kawatesanan nyaéta carpon "Kamprét Bodas", dua carpon ngagunakeun puseur implengan jalma katilu-kawatesanan nyaéta carpon "Lebaran di Cikuluwut", "Dina Tungtung Beurang", jeung hiji carpon ngagunakeun puseur implengan jalma kahiji-sampingan nyaéta carpon "Mun Angin Beunang Dihiras".

Ajén étnopédagogik (moral kamanusaan) nu nyangkaruk dina kumpulan carpon *Di antara Tilu Jaman* téh kawilang réa. Dina ieu kumpulan carpon, aya ajén moral manusa ka pangéran (MMP) nyampak dina tilu carpon, ajén moral manusa ka dirina sorangan (MMDS) nyampak dina dua carpon, ajén moral manusa ka papada jalma (MMPJ) nyampak dina lima carpon, ajén moral manusa ka alam (MMA) teu nyampak dina ieu kumpulan carpon, ajén moral manusa ka waktu (MMW) nyampak dina hiji carpon, ajén moral manusa dina ngudag kasugemaan lahiriah jeung batiniah (MMLB) nyampak dina hiji carpon.

Larapna hasil panalungtikan ngeunaan struktur carita jeung ajén étnopédagogik dina kumpulan carpon *Di antara Tilu Jaman* dumasar kana kurikulum 2013 revisi, nyaéta KIKD pikeun SMA/MA/SMK kelas XI. Tina 8 carpon nu geus ditalungtik, kapanggih yén aya 2 carpon nu cocog pikeun dijadikeun bahan pangajaran aprésiasi sastra di SMA kelas IX. Éta hal lantaran carpon “*Mun Angin Beunang Dihiras*” jeung “*Dina Tungtung Beurang*” luyu jeung kritéria dina milih bahan ajar.

5.2 Implikasi

Hiji panalungtikan tangtuna teu leupas ti nu ngaranna kaonjoyan jeung kahéngkéran. Sacara umum, ieu panalungtikan miboga kahéngkéran dina sababaraha aspék, tapi tetep miharep yén kaonjoyan dina ieu panalungtikan bisa mawa kana kahadéan, utamana dina nambahán pangaweruh jeung kamekaran analisis kasusastraan. Dumasar kana hasil panalungtikan, ieu panalungtikan dipiharep bisa ngeuyeuban paélmuan ajén étnopédagogik (moral kamanusaan) dina karya sastra, utamana dina karya sastra carpon, sarta bisa jadi référénsi pikeun bahan pangajaran.

5.3 Rékomendasi

Sawatara saran atawa rékoméndasi ditujukeun pikeun pihak-pihak nu aya patalina jeung ieu panalungtikan nyaéta 1) pikeun panalungtik satuluyna, 2) guru, jeung 3) masarakat. Pikeun panalungtik satuluyna dipiharep bisa leuwih ngamangpaatkeun ieu panalungtikan sangkan bisa jadi hiji tatapakan panalungtikan nu leuwih jembar. Pikeun guru dipiharep bisa ngamangpaatkeun

hasil ieu panalungtikan sangkan ngarojong kana pangajaran, lantaran dina ieu panalungtikan geus disusun soal jeung matéri pangajaran. Masarakat ogé pamaca dipiharep bisa terus ngeuyeuban pangaweruh ngeunaan ieu hal dina maham karya sastra. Salian ti éta, ajén étnopédagogik (moral kamanusaan) dina ieu panalungtikan bisa dijadikeun eunteung pikeun kahirupan sapopoé di lingkungan masarakat.